

Eğitim ve Sporunu Bir Arada Yürütebilmek: Sporcuların Çift Kariyer Yetkinliklerinin İncelenmesi

Balancing Education and Sport: An Examination of Athletes' Dual Career Competencies

İhsan SARI¹, Samet SAĐ²

¹Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor ABD
· sariihsan@yahoo.com · ORCID > 0000-0002-9090-8447

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor ABD
· samettsag@hotmail.com · ORCID > 0009-0000-2788-860X

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 18 Mart/March 2024

Kabul Tarihi/Accepted: 25 Kasım/November 2024

Yıl/Year: 2024 | **Cilt – Volume:** 15 | **Sayı – Issue:** 3 | **Sayfa/Pages:** 345-363

Atıf/Cite as: Sarı, İ., Sağ, S. "Eğitim ve Sporunu Bir Arada Yürütebilmek: Sporcuların Çift Kariyer Yetkinliklerinin İncelenmesi"
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 15(3), Aralık 2024: 345-363.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: İhsan SARI

Etik Kurul Beyanı/Ethics Committee Approval: "Araştırma için Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Etik Kurulu'ndan
12.05.2023 tarihli ve 83936 karar sayısını ile etik kurul izni alınmıştır."

EĞİTİM VE SPORU BİR ARADA YÜRÜTEBİLMEK: SPORCULARIN ÇİFT KARIYER YETKİNLİKLERİNİN İNCELENMESİ

ÖZ

Sporcuların hem spor hem de eğitim yaşantılarını verimli bir şekilde yürütebilmelerine yönelik araştırmalar ve uygulamalar son yıllarda artmıştır. Bu nedenle sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin ayrıntılı olarak incelenmesi, mevcut durumun ortaya koyularak gerekli önlemlerin alınması açısından önemlidir. Bu doğrultuda, araştırmanın amacı sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin belirlenmesi ve çift kariyer yetkinliğinin demografik özellikler açısından incelenmesidir. Araştırmaya 151 kadın (yaş ort:19,38±2,33) ve 283 erkek (yaş ort:17,90±2,94) olmak üzere toplam 434 sporcu (yaş ort:18,64±2,65) katılmıştır. Verilerin elde edilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile Sporcular için Çift Kariyer Yetkinliği Ölçeği kullanılmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre sporcuların çift kariyer yetkinliklerine sahip olma algılarının ve çift kariyer yetkinliğine verdikleri önemin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve spor türü değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Akademik başarı ve spor deneyimine göre ise algılanan yetkinlik ve algılanan önemin alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Genel olarak, akademik başarısı ve spor deneyimi daha yüksek sporcuların çift kariyer yetkinliklerine sahip olma algılarının ve çift kariyer yetkinliğine verdikleri önemin daha yüksek olduğu sonucuna varılabilir. Antrenörler, spor psikologları ve yöneticiler sporcuların çift kariyer yetkinliklerine yönelik bulguları dikkate alarak çeşitli uygulamalar planlayabilir ve sporcuları bu alanda geliştirebilirler.

Anahtar Kelimeler: Çift Kariyer, Öğrenci-Sporcu, Spor, Eğitim.

BALANCING EDUCATION AND SPORT: EXAMINING ATHLETES' DUAL CAREER COMPETENCIES

ABSTRACT

In recent years, there has been an increase in research and applications aimed at enabling athletes to efficiently manage both their sports and educational lives. Therefore, a detailed examination of athletes' dual career competencies is important in terms of identifying the current situation and taking necessary measures. Accordingly, the purpose of this study is to determine athletes' dual career competencies and to examine dual career competence in terms of athletes' characteristics.

A total of 434 athletes (mean age 18.64 ± 2.65) participated in the research, including 151 women (mean age $=19.38\pm 2.33$) and 283 men (mean age $=17.90\pm 2.94$). A personal information form prepared by the researchers and Dual Career Competency Questionnaire for Athletes were used to collect data. The data were analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA). According to the findings, it has been determined that the perception of having dual career competencies and the importance given to dual career competence did not significantly differ according to gender, age, education level, and sport type variables. However, significant differences were found in the sub-dimensions of perceived competence and perceived importance according to athletes' academic performance and sports experience. Overall, it can be concluded that athletes with higher academic performance and more sports experience perceive themselves as having higher dual career competencies and place greater importance on dual career competence. Coaches, sports psychologists and managers can plan various practices by taking into account the findings regarding the dual-career competencies of athletes and develop athletes in this area.

Keywords: Dual Career, Student-Athlete, Sports, Education.

GİRİŞ

Çift kariyer, bireyin aynı anda iki kariyere birden sahip olması veya aynı zamanda sahip olunan her iki uğraş alanı için de ünvan ve statü sahibi olmak anlamına gelmektedir (Stambulova, 2010). Literatür incelendiğinde çift kariyer kavramının bankacılar (Rankapuge ve Jayasinghe, 2015), öğretmenler (Singh, 2016), aileler (Sekaran, 1983), yöneticiler (Pierce ve Delahaye, 1996) ve akademisyenler (Wolf-Wendel ve ark., 2004) gibi farklı alanlardaki bireylerde ele alındığı görülmektedir. Çift kariyer konusunun ele alındığı gruplardan biri de sporculardır. Çünkü, sporcular çoğu zaman akademik eğitimlerini spor kariyerleri ile birlikte devam ettirirler (Wylleman ve ark., 2017). Bir sporcu eğitim ve sportif rekabet arasında denge kurmaya çalışır (De Knop ve ark., 1999). Wylleman ve ark. (2013) çift kariyeri, sportif kariyerin akademik boyutlar ile eş zamanlı olarak yürütülmesi olarak tanımlamışlardır. Sporcular hem sporculuk serüvenlerini hem de eğitim hayatlarını aynı anda sürdürmektedirler, bu nedenle çift kariyer alan yazınında öğrenci-sporcu kavramı sıklıkla kullanılmaktadır (Cutler ve Dwyer, 2020; Palumbo ve ark., 2021).

Çift kariyer, her ne kadar yorucu ve zaman alıcı bir süreç olsa da aynı zamanda sporcular için olumlu deneyimler sunan bir tecrübedir (López-Chamorro ve Simón, 2018). Çift kariyere sahip olmanın birçok avantajı bulunmaktadır. İki farklı alanda birden etkin olmak bireye her iki alanda statü ve kariyer sağlar (Aktaş, 2015). Bu durum sporculara hem aktif spor sırasında hem de emekli olduktan son-

ra; sosyal destek sistemi, daha dengeli yaşam tarzı, birden fazla kimliğin gelişimi ve gelecekteki istihdam beklentilerinin artması gibi sosyal, sağlıkla ilgili, gelişimsel ve finansal konularda çeşitli faydalar sunar (Stambulov, 2010; Reints, 2011). Ayrıca, sporcuların spor hayatlarıyla birlikte öğrenci olarak akademik eğitimlerine devam etmelerinin eğitim performanslarını olumlu olarak etkilediğine yönelik bulgular da bulunmaktadır (Simons ve Van Rheenen, 2000; Chuan, Yusof ve Shah, 2012; Kristiansen, 2017). Çift kariyer süreciyle ilgili ifade edilen olumlu etkiler ve avantajların yanında bazı dezavantajlar da bulunmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde, çift kariyere sahip sporcuların sıklıkla stres (Cosh ve Tully, 2015), fazla yüklenme, hızlı ve aşırı performans gelişimi, okulu bırakma (Aquilina, 2013), hem zaman hem de enerji harcamalarından kaynaklı tükenmişlik ve rol çatışması (De Brandt, 2017) gibi olumsuz durumlar yaşadıkları belirlenmiştir. Ayrıca, bireylerin spor ve eğitimi aynı anda sürdürmelerinin eğitim performanslarını negatif etkilediği de ifade edilmektedir (Purdy ve ark., 1982; Rothschild-Checroune ve ark., 2012). Tüm bu dezavantajlar değerlendirildiğinde öğrenci-sporcuların performanslarını en üst düzeye çıkarmak ve aynı zamanda akademik/mesleki hedeflerini gerçekleştirmek için çok çaba harcaması gerektiği söylenebilir. Özetle, öğrenci-sporcu olma durumunun bireyi olumlu ya da olumsuz olarak etkileyebileceği ve bu durumun birçok faktöre bağlı olduğu ifade edilebilir.

Sporcuların çift kariyerlerini devam ettirebilmek için sahip olmaları gereken beceriler, literatürde çift kariyer yetkinliği olarak ifade edilmektedir (De Brandt ve ark., 2017). Çift kariyer yetkinliğini oluşturan dört yeterlik türü vardır. Bunlar; “çift kariyer yönetimi”, “kariyer planlama”, “duygusal farkındalık” ve “sosyal zeka ve uyum” olarak isimlendirilmiştir. Bunlardan ilki olan çift kariyer yönetimi, spor ve eğitimi bir arada yürütürken olması gerekenleri dengeleyebilme ve yapılması gerekenlere bağlı kalma becerisi olarak tanımlanabilir. İkinci yeterlik olan kariyer planlama ise çift kariyer planlama alışkanlıkları ve süreçte ortaya çıkabilecek beklenmedik durumlara yönelik esnekliği ifade etmektedir. Bir diğer çift kariyer yeterliği olan duygusal farkındalık ise bireylerin çift kariyer süreçlerinde ortaya çıkan problemlerini, gelişimsel baskılarını ve duygularını etkili bir şekilde kontrol altına alma ve bunlarla başa çıkma yeterliliğidir. Son olarak sosyal zeka ve uyum ise rahat bir çift kariyer ortamı oluşturmak veya korumak için gerekli olan becerileri ifade etmektedir (De Brandt, 2017). Bireysel ve durumsal bazı faktörler öğrenci sporcuların çift kariyer yetkinliklerini etkiler (Alfermann ve Stambulova, 2007; Stambulova, 2010; Baron-Thiene ve Alfermann, 2015). Çift kariyer yetkinliklerini etkileyen bireysel faktörler; kariyer hedefleri, kimlikler ve roller, kişilik, öz yeterlilik ve motivasyon gibi bireysel özellikleri içerir. Durumsal faktörler ise aile, meslektaşlar, antrenörler, okullar, kulüpler, ulusal olimpiyat komiteleri ve federasyonlar tarafından sağlanan destek ve fırsatlar vb. gibi çeşitli çevresel sosyal unsurlardır (EC-Europe Commission, 2012).

İlgili alan yazına bakıldığında çift kariyer kavramının; cinsiyet (Harrison ve ark., 2022), akademik başarı (Purdy ve ark., 1982), sosyal çevre (Saarinen ve ark., 2020), bireysel veya takım sporu (Baron-Thiene ve Alfermann, 2015) gibi faktörler ile ilişkisi incelendiği görülmektedir. Çift kariyeri cinsiyet değişkeni ekseninde inceleyen araştırma sonuçlarında, kadın sporcuların erkek sporculara oranla çift kariyer süreçlerini sürdürmede daha başarılı olduğu; yani öğrenci-sporculuklarını daha iyi bir şekilde bir arada götürdükleri sonucuna ulaşılmıştır (Fuchs ve ark., 2016; Harrison ve ark., 2022). Bu araştırmalardan farklı olarak, erkek sporcuların kadın sporculara kıyasla çift kariyer süreçlerini sürdürmede daha başarılı olduğu çalışmalar da mevcuttur (Mouratidis ve Michou, 2011; Tekavc ve ark., 2015; De Brandt ve ark., 2017; Karadağ, 2021; Karadağ ve Aşcı, 2023). Alanyazındaki sınırlı sayıda araştırma tarafından çift kariyerle ilişkisi incelenen bir diğer değişken yarışmacılık/müsabaka seviyesidir. Bir spor kariyeri, farklı yarışma ve müsabaka düzeylerini (bölgesel, ulusal veya uluslararası, elit vb.) kapsayan uzun bir süreçtir (Stambulova ve ark., 2009). Bireylerin spor yaşamlarındaki bu yarışma ve müsabaka düzeyleri çift kariyer kavramıyla ilişkilidir. Örneğin amatör sporcuların hem spor yaşantılarını hem de akademik eğitimlerini aynı anda sürdürme eğilimlerinin, profesyonel sporculara kıyasla daha düşük olduğu ifade edilmiştir (Stambulova ve ark., 2015). Çift kariyer ile ilişkisi incelenebilecek bir diğer unsur spor türüdür. Çift kariyer ve spor türü ilişkilendirildiğinde, takım sporu ile uğraşan sporcuların bireysel bir spor dalıyla uğraşan sporculara göre çift kariyer sürecini daha iyi planladıkları görülmüştür (Baron-Thiene ve Alfermann, 2015). Kısaca, cinsiyet, yarışma ve müsabaka düzeyi ve spor türü gibi değişkenlerin çift kariyere etki edebilecek değişkenler olduğu ve bu konuda gerçekleştirilmiş olan bazı araştırmalarda birbirinden farklı sonuçlar elde edildiği söylenebilir. Bu doğrultuda, çift kariyerin sporcuların demografik özellikleri açısından ele alınmasının ve konunun ayrıntılı olarak incelenmesinin ilgili alan yazına katkı sağlayacağı söylenebilir.

Alanyazın incelendiğinde çift kariyere yönelik çalışmaların; Kanada (Rothschild-Checroune ve ark., 2012), Norveç (Kristiansen, 2017), Avusturalya (Van Rens ve ark., 2019), İsviçre (Aquilina, 2013), İngiltere (Freeman ve ark., 2011), İsveç (Henriksen ve Mortensen, 2014), Finlandiya (Saarinen ve ark., 2020), Belçika (Tekavc ve ark., 2015) gibi ülkelerde gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu doğrultuda, çift kariyer ile ilgili araştırmaların özellikle gelişmiş ülkelerde yoğunlaştığı söylenebilir. Ülkemizde bu konuda yapılmış olan araştırmalar incelendiğinde, milli sporcular (Urhan ve Fişne, 2022; Koçak ve ark., 2023), adolesan sporcular (Karadağ, 2021), üniversite öğrencileri (Bozyiğit ve ark., 2022) ve e-sporcular (Uysal, 2022) gibi araştırma grupları üzerinde gerçekleştirildikleri görülmektedir. Ulusal ve uluslararası alandaki araştırmalar birlikte değerlendirildiğinde, uluslararası alanda sporda çift kariyer ile ilgili yapılan araştırmaların 1981'de (Wittmer ve ark., 1981) başladığı ve son yıllarda bu konudaki çalışmaların arttığı gözlenmiştir. Ülkemizde ise bu konuda sınırlı sayıda araştırma olduğu görülmektedir. Bu açıklamalar doğrultusunda, ülkemizdeki sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin incelenme-

sinin önemli olduğu söylenebilir. Böylece, çift kariyer yapan öğrenci-sporcuların deneyimleri belirlenerek, bu konuda sınırlı bilgi bulunan bir alan daha iyi keşfedilecektir. Ayrıca, ülkemizde öğrenci-sporcuların çift kariyer yetkinlikleri ile ilgili yapılacak araştırmalar hem ileride planlanacak araştırmalara yol gösterecek hem de sporcuların zayıf yönlerinin geliştirmesi için faydalı bilgiler sunacaktır. Bu nedenle, bu araştırmanın amacı sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin belirlenmesi ve demografik özellikler açısından incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, ilişkisel tarama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama modeli, genellikle bir değişkeni etkileyebilecek faktörler ile bu değişken arasındaki ilişkiyi incelemek için tercih edilir (Creswell ve Creswell, 2017). Bu model, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisini ve etkileşim dinamiklerini çözümlenemize yardımcı olur. Böylece, karmaşık ilişkileri ve etkileşimleri anlamak için güçlü bir araç olarak işlev görür.

Araştırma Grubu (Evren-Örneklem)

G*Power 3.1.9.7 programı kullanılarak bağımsız gruplarda t testine göre gerekli olan örneklem büyüklüğü çift taraflı hipotez testine göre 0.05 hata payı, 0.50 etki büyüklüğü ve %95 test gücünde hesaplanarak toplam 210 kişiden veri toplanması gerektiği belirlenmiştir. Araştırma grubu, belirli bir spor dalında aktif olarak yarışan sporculardan oluşmaktadır. Araştırmaya 151 kadın (Ort. yaş=19.38±2.33; Ort. deneyim=6.84±3.09) 283 erkek (Ort. yaş=17.90±2.94; Ort. deneyim=7.04±2.96) olmak üzere toplam 434 sporcu katılmıştır (Ort. yaş=18.41; Ort. deneyim=1.85). Sporcuların yaşları 13 ile 23 yaş arasındadır. Örneklem yöntemi olarak kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Elde edilen örneklem büyüklüğü hipotezleri test etmek için yeterli olduğu düşünülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Katılımcıların yaş, cinsiyet, eğitim durumu, spor branşı, ne kadar süredir bu spor ile uğraştıkları, haftalık antrenman sayıları ve haftalık antrenman sürelerini içeren sorulardan oluşan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Sporcular İçin Çift Kariyer Yetkinliği Ölçeği: Ölçek sporcuların spor ve akademik eğitimini başarılı bir şekilde birleştirmesi için gereken yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla De Brandt ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkçeye uyarlaması Karadağ ve Aşçı (2021) tarafından yapılmıştır.

Ölçek toplam 29 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin maddelerinin değerlendirilmesi 5'li Likert tipi derecelendirme ile yapılmıştır. Ölçekte aynı maddeler ile iki ayrı özellik ölçülür. İlk olarak sporcuların çift kariyer yetkinliğine sahip olma algıları ölçülür (1=Hiç Sahip Değilim; 5=Çok Sahibim). Ardında aynı maddeler ile sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin onlar için ne kadar önemli olduğu ölçülür (1=Önemsiz; 5=Çok Önemli). Aşağıda, her bir alt boyutun neyi ölçtüğüne dair açıklamalar ve bu alt boyutların maddelerine ilişkin örnekler sunulmuştur. Bu detaylar, ölçeğin nasıl çalıştığının ve hangi konuların incelendiğinin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

Çift Kariyer Yönetimi: Bu faktör, sporcuların elit spor ve akademik eğitimlerinin zorlu (günlük) kombinasyonunu organize etme, dengeleme ve sürdürme yeteneğini yansıtan yetkinlik faktörüdür. "Kendini hem sporda hem de eğitim kariyerine ilişkin çalışmalarda başarılı olmaya adama."

Kariyer Planlama: Bu faktör, sporcuların çift kariyerlerini ne kadar etkili bir şekilde planladıklarını ve çift kariyer yolculuklarında karşılaştıkları beklenmedik durumlarla ne kadar esnek bir şekilde başa çıktıklarını temsil eder. "Çift kariyer sonrasında hayatta nereye ulaşmak istediğine dair bir görüşe sahip olma."

Duygusal Farkındalık: Bu faktör, sporcuların çift kariyerin getirdiği zorluklarla, gelişimsel stresle ve duygusal tepkilerle etkili bir şekilde nasıl başa çıktıklarını ve bunları nasıl yönettiklerini gösterir. "Spor ve eğitim kariyerindeki zorlukların üstesinden gelmede kendi yeteneklerine inanma."

Sosyal Zekâ ve Uyum: Bu faktör, sporcunun elit bir yaşam tarzını sürdürmek, çift kariyere uygun bir profesyonel ortam yaratmak ve yeni bir sosyal çevreye uyum sağlamak için gerekli kişisel desteği bulma yeteneğini temsil eder. "Spor ve eğitimde akranlarla sosyal ilişki kurabilme yeteneği."

Verilerin Toplanması/İşlem Yolu: Bu araştırma için Sakarya Üniversitesinden 12.05.2023 tarih ve 83936 sayılı etik kurul onayı alınmıştır. Veri toplama süreci tamamen Google formlar üzerinden dijital olarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, bilgisayarlarını ya da akıllı telefonlarını kullanarak çevrimiçi veri toplama formuna erişmişlerdir. Bu çevrimiçi form, katılımcılara araştırmanın amacını ayrıntılı bir şekilde açıklayan bir giriş metni ile başlamaktadır. Ardından, katılımcılara araştırmaya gönüllü olarak katılmaları için gereken bilgilerin detaylı olarak sunulduğu bir onay formu ve ölçekler sunulmuştur. Ölçekteki soruları cevaplamak ortalama olarak 5-10 dakika arası sürmüştür.

Verilerin Analizi: Verilerin analizi Statistical Package for the Social Sciences Statistics 24 (IBM SPSS Corp., Armonk, NY, ABD) paket programı ile yapılmıştır. Eksik ya da hatalı veri girişi kontrolü yapıldıktan sonra analizler gerçekleştirilmiştir.

tır. Katılımcıların demografik özelliklerine göre bazı gruplamalar yapılarak gruplar arası fark olup olmadığı değerlendirilmiştir. Sporcuların yaşı “18 ve üzeri” ile “17 ve altı” olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Bu gruplandırmanın nedeni, sporcular arasındaki yaşa bağlı fizyolojik, psikolojik ve sosyal gelişim farklılıklarını incelemektir. Fizyolojik açıdan, 18 yaş altı sporcular genellikle ergenlik döneminde oldukları için, bu dönemde hızlı büyüme ve gelişim gösterirler (Malina ve ark., 2004). Bu, spor performansı üzerinde önemli etkilere sahip olabilir. Psikolojik ve sosyal gelişim açısından, ergenlik dönemindeki bireyler yetişkinlere göre farklı motivasyonlar, stresle başa çıkma yöntemleri ve takım dinamikleri gösterebilirler (Steinberg, 2014a; Steinberg, 2014b). Ayrıca 18 yaş bireyin reşit olduğu ve çocukluktan çıkarak kanuni ve sosyal olarak da farklılaştığı bir yaşır (Şenol ve Taş, 2020). Bu nedenle yaş sınıflamasında 18 yaş bir ölçüt olarak alınmıştır.

Sporcuların akademik başarısını hesaplamak için okul not ortalamaları kullanılarak bu puana göre iki grup oluşturulmuştur. Öncelikle, tüm sporcuların not ortalamaları 100'lük sisteme çevrilmiştir. Sonrasında ise araştırmaya katılan sporcuların not ortalamalarının ortalama puanı olan 75.27 değeri kesme puanı olarak kabul edilerek “ortalamanın altındakiler” ve “ortalamanın üzerindeki” olmak üzere akademik başarıyı temsil eden iki grup oluşturulmuştur. Bu gruplamanın amacı çift kariyer yetkinliğinin akademik başarıya göre değişip değişmediğini belirlemektir. Benzer şekilde öğrenci-sporcuların akademik başarılarına göre gruplandırıldıkları ve bu gruplar arasındaki farklılıkların incelendiği görülen çalışmalarda bulunmaktadır (Comeaux ve Harrison, 2011).

Katılımcılar spor deneyimine göre sınıflandırılmıştır. Spor deneyimine göre “1-5 yıl”, “6-9 yıl” ve “10 yıl ve üzeri yıl” olarak üç grup oluşturulmuştur. Sporcuları “1-5 yıl”, “6-9 yıl” ve “10 yıl ve üzeri” olmak üzere üç farklı gruba ayırmak, araştırmada spesifik deneyim seviyelerine göre potansiyel farklılıkları ve örüntüleri belirlemeyi amaçlar. Bu gruplamada 10 yılın seçilme nedeni, en az 10 yıllık spor deneyiminin bir sporda ustalaşmak için gerekli olduğu fikrinden kaynaklanmaktadır (Baker ve ark., 2003). 1-5 yıl ve 6-9 yıllık gruplar yapmanın nedeni ise süre anlamında birbirine yakın iki grup oluşturulmasıdır. Deneyimin benzer şekilde sınıflandırıldığı birçok araştırma da bulunmaktadır (Atlı ve ark., 2022; Karademir, 2023).

Analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir. Veriler tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. ANOVA testinde anlamlı bir fark olması durumunda, farkın nereden kaynaklandığını tespit etmek için Scheffe testi kullanılmıştır. Cinsiyet, spor deneyimi, eğitim düzeyi, spor türü ve akademik başarı durumlarına göre katılımcılar iki gruba ayrıldığı için çift kariyer yetkinliğinin bu değişkenlere göre incelenmesinde bağımsız gruplarda t-testi kullanılmıştır. Spor deneyimi ise üç grup olarak kategorize edildiği için çift kariyer yetkinliğinin spor deneyimine göre incelenmesinde ANOVA kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölüm, elde edilen verilerin betimlenmesini ve sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin demografik özelliklere göre analiz edilmesini içermektedir.

Tablo 1. Çift kariyer yetkinliğinin cinsiyete göre incelenmesi

		Cinsiyet	n	Ort.± S.S.	t	p
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	Kadın	151	3,95±,72	1,082	,280
		Erkek	283	3,89±,59		
	Kariyer Planlama	Kadın	151	3,83±,71	,622	,535
		Erkek	283	3,79±,66		
	Duygusal Farkındalık	Kadın	151	3,82±,69	-,731	,465
		Erkek	283	3,87±,65		
	Sosyal Zeka ve Uyum	Kadın	151	3,97±,75	,788	,431
		Erkek	283	3,91±,64		
Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	Kadın	151	4,01±,77	,846	,398
		Erkek	283	3,99±,64		
	Kariyer Planlama	Kadın	151	4,01±,73	1,182	,238
		Erkek	283	3,93±,69		
	Duygusal Farkındalık	Kadın	151	4,01±,75	,434	,665
		Erkek	283	3,98±,67		
	Sosyal Zeka ve Uyum	Kadın	151	4,00±,78	,520	,604
		Erkek	283	3,97±,70		

(p<0.05).

Tablo 1'de sporcuların çift kariyer yetkinlikleri cinsiyete açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik ve algılanan önem puanlarında kadınlar ile erkekler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 2. Çift kariyer yetkinliğinin yaşa göre incelenmesi

		Yaş	n	Ort.± S.S.	t	p
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	17 ve altı yaş	193	3,87±,63	-1,099	,272
		18 ve üstü yaş	241	3,94±,65		
	Kariyer Planlama	17 ve altı yaş	193	3,74±,68	-1,729	,084
		18 ve üstü yaş	241	3,85±,68		
	Duygusal Farkındalık	17 ve altı yaş	193	3,85±,65	,069	,945
		18 ve üstü yaş	241	3,86±,68		
	Sosyal Zeka ve Uyum	17 ve altı yaş	193	3,91±,64	-,560	,576
		18 ve üstü yaş	241	3,95±,70		

Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	17 ve altı yaş	193	3,96±,71	-,373	,709
		18 ve üstü yaş	241	3,99±,69		
	Kariyer Planlama	17 ve altı yaş	193	3,93±,73	-,851	,395
		18 ve üstü yaş	241	3,98±,68		
	Duygusal Farkındalık	17 ve altı yaş	193	3,98±,73	-,250	,803
		18 ve üstü yaş	241	4,00±,73		
	Sosyal Zeka ve Uyum	17 ve altı yaş	193	3,97±,70	-,188	,851
		18 ve üstü yaş	241	3,99±,69		

(p<0.05).

Tablo 2'de sporcuların çift kariyer yetkinlikleri yaş değişkeni açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik ve algılanan önem puanlarında yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 3. Çift kariyer yetkinliğinin eğitim düzeyine göre incelenmesi

		Eğitim Düzeyi	n	Ort.± S.S.	t	p
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	Lise ve Ortaokul	219	3,87±,63	-1,209	,277
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,95±,64		
	Kariyer Planlama	Lise ve Ortaokul	219	3,75±,68	-1,667	,096
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,86±,68		
	Duygusal Farkındalık	Lise ve Ortaokul	219	3,84±,65	,392	,695
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,86±,68		
	Sosyal Zeka ve Uyum	Lise ve Ortaokul	219	3,91±,67	-,650	,516
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,95±,68		
Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	Lise ve Ortaokul	219	3,97±,70	-,152	,879
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,98±,71		
	Kariyer Planlama	Lise ve Ortaokul	219	3,93±,72	-,823	,411
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,99±,69		
	Duygusal Farkındalık	Lise ve Ortaokul	219	3,99±,71	-,186	,852
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	4,00±,69		
	Sosyal Zeka ve Uyum	Lise ve Ortaokul	219	3,97±,73	-,210	,834
		Lisans ve Yüksek Lisans	215	3,99±,73		

(p<0.05).

Tablo 3'de sporcuların çift kariyer yetkinlikleri eğitim düzeyi değişkeni açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik ve algılanan önem puanlarında eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 4. Çift kariyer yetkinliğinin spor türüne göre incelenmesi

		Spor Türü	n	Ort.± S.S.	t	p
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	Bireysel Spor	217	3,92±,60	,496	,620
		Takım Spor	217	3,89±,67		
	Kariyer Planlama	Bireysel Spor	217	3,81±,67	,281	,779
		Takım Spor	217	3,80±,69		
Duygusal Farkındalık	Bireysel Spor	217	3,85±,64	,103	,618	
	Takım Spor	217	3,84±,70			
Sosyal Zeka ve Uyum	Bireysel Spor	217	3,95±,66	,526	,599	
	Takım Spor	217	3,92±,70			
Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	Bireysel Spor	217	3,99±,66	,362	,717
		Takım Spor	217	3,96±,74		
	Kariyer Planlama	Bireysel Spor	217	3,97±,71	-,068	,946
		Takım Spor	217	3,96±,69		
Duygusal Farkındalık	Bireysel Spor	217	3,99±,68	-,206	,837	
	Takım Spor	217	4,00±,71			
Sosyal Zeka ve Uyum	Bireysel Spor	217	3,97±,73	-,296	,768	
	Takım Spor	217	3,99±,72			

(p<0.05).

Tablo 4'de sporcuların çift kariyer yetkinlikleri spor türü değişkeni açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik ve algılanan önem puanlarında spor türleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 5. Çift kariyer yetkinliğinin akademik başarıya göre incelenmesi

		Akademik Başarı	n	Ort.± S.S.	t	p
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	Ortalamanın Altında	240	3,83±,63	-2,968	,003
		Ortalamanın Üstünde	194	4,01±,64		
	Kariyer Planlama	Ortalamanın Altında	240	3,73±,69	-2,683	,008
		Ortalamanın Üstünde	194	3,90±,66		
Duygusal Farkındalık	Ortalamanın Altında	240	3,78±,67	-2,383	,018	
	Ortalamanın Üstünde	194	3,93±,65			
Sosyal Zeka ve Uyum	Ortalamanın Altında	240	3,87±,66	-2,311	,021	
	Ortalamanın Üstünde	194	4,02±,69			
Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	Ortalamanın Altında	240	3,91±,71	-2,298	,022
		Ortalamanın Üstünde	194	4,06±,68		
	Kariyer Planlama	Ortalamanın Altında	240	3,89±,70	-2,102	,036
		Ortalamanın Üstünde	194	4,04±,70		
Duygusal Farkındalık	Ortalamanın Altında	240	3,93±,70	-2,090	,037	
	Ortalamanın Üstünde	194	4,07±,69			
Sosyal Zeka ve Uyum	Ortalamanın Altında	240	3,92±,73	-2,018	,044	
	Ortalamanın Üstünde	194	4,06±,72			

(p<0.05).

Tablo 5'de sporcuların çift kariyer yetkinlikleri akademik başarı açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik puanı incelendiğinde; çift kariyer yönetimi $t(432)=-2.968$, $p < .05$; kariyer planlama $t(432)=-2.683$, $p < .05$; duygusal farkındalık $t(432)=-2.383$, $p < .05$ ve sosyal zeka ve uyum $t(432)=-2.311$, $p < .05$ puanlarında akademik başarı açısından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Algılanan önem puanı incelendiğinde; çift kariyer yönetimi $t(432)=-2.298$, $p < .05$; kariyer planlama $t(432)=-2.102$, $p < .05$; duygusal farkındalık $t(432)=-2.090$, $p < .05$ ve sosyal zeka ve uyum $t(432)=-2.018$, $p < .05$ puanlarında akademik başarı açısından anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Ortalamalar incelendiğinde, algılanan yetkinlik ve algılanan önemin bütün alt boyutlarında akademik başarısı ortalamasının üstünde olan sporcuların puanları akademik başarısı ortalamasının altında olan sporcuların puanlarından daha yüksektir.

Tablo 6. Çift kariyer yetkinliğinin spor deneyimine göre incelenmesi

	Spor Deneyimi (yıl)	n	Ort.± S.S	f	p	Fark	
Algılanan Yetkinlik	Çift Kariyer Yönetimi	1-5 yıl	143	3,79±,66	5,345	,005	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	3,93±,60			
		10 ve üzeri	83	4,07±,66			
	Kariyer Planlama	1-5 yıl	143	3,70±,73	3,594	,028	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	3,82±,66			
		10 ve üzeri	83	3,95±,65			
	Duygusal Farkındalık	1-5 yıl	143	3,76±,67	2,847	,059	-----
		6-9 yıl	208	3,86±,64			
		10 ve üzeri	83	3,97±,69			
	Sosyal Zeka ve Uyum	1-5 yıl	143	3,83±,71	3,342	,036	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	3,86±,64			
		10 ve üzeri	83	3,97±,69			
Algılanan Önem	Çift Kariyer Yönetimi	1-5 yıl	143	3,87±,74	3,077	,047	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	4,00±,67			
		10 ve üzeri	83	4,10±,69			
	Kariyer Planlama	1-5 yıl	143	3,85±,73	4,613	,010	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	3,96±,70			
		10 ve üzeri	83	4,14±,63			
	Duygusal Farkındalık	1-5 yıl	143	3,86±,74	8,023	,000	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	3,99±,67			
		10 ve üzeri	83	4,25±,64			
	Sosyal Zeka ve Uyum	1-5 yıl	143	3,83±,77	6,232	,002	10 ve üzeri>1-5 yıl
		6-9 yıl	208	4,00±,71			
		10 ve üzeri	83	4,18±,64			

($p<0.05$).

Tablo 6'da sporcuların çift kariyer yetkinlikleri spor deneyimi değişkeni açısından incelenmiştir. Algılanan yetkinlik puanı incelendiğinde; çift kariyer yönetimi $f(432)=5.345$, $p < .05$; kariyer planlama $f(432)=3.594$, $p < .05$ ve sosyal zeka ve

uyum $f(432)=3.342$, $p < .05$ alt boyutlarında spor deneyimi'ne (yıl) göre anlamlı farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında gerçekleştiğini belirlemek için yapılan Scheffe testine göre 1-5 yıl spor deneyimine sahip olan sporcular ile 10 ve üzeri yıl spor deneyimine sahip olan sporcular arasında; 10 ve üzeri spor deneyimine sahip sporcuların lehine fark olduğu tespit edilmiştir. Duygusal farkındalık $f(432)=2.847$, $p > .05$ alt boyutunda ise anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Algılanan önem puanı incelendiğinde; çift kariyer yönetimi $f(432)=3.077$, $p < .05$; kariyer planlama $f(432)=4.613$, $p < .05$; duygusal farkındalık $f(432)=8.023$, $p < .05$ ve sosyal zeka ve uyum $f(432)=6.232$, $p < .05$ alt boyutlarında spor deneyimine göre anlamlı farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında gerçekleştiğini belirlemek için yapılan Scheffe testine göre 1-5 yıl spor deneyimine sahip olan sporcular ile 10 ve üzeri yıl spor deneyimine sahip olan sporcular arasında; 10 ve üzeri spor deneyimine sahip sporcuların lehine fark olduğu tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Bu araştırma, sporcuların çift kariyer yetkinliklerini belirlemeyi ve bu yetkinliklerin demografik özellikler açısından nasıl değişkenlik gösterdiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde, sporcuların sadece fiziksel özelliklerini değil, aynı zamanda akademik ve profesyonel spor kariyerlerini de yönetmeleri gerekmektedir. Bu nedenle, çift kariyer yetkinliklerinin geliştirilmesi, sporcuların hem spor hem de akademik kariyerlerinde başarılı olmalarını sağlamak için önemlidir. Bu araştırma, cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, spor türü, akademik başarı ve spor deneyiminin sporcuların çift kariyer yetkinlikleri ile ilişkisini inceleyerek bu alanda kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Bulgular, sporcuların söz konusu demografik özelliklerin çift kariyer yetkinlikleri ile ilişkisinin incelenmesi ve anlaşılması açısından önemli sonuçlar ortaya koymakta; böylece sporcular için daha etkili destek sistemleri ve stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Çift kariyer yönetimi, kariyer planlama, duygusal farkındalık ve sosyal zeka ve uyuma yönelik algılanan yetkinlik ve algılanan uyumun cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak değişmediği belirlenmiştir. Bu sonuç, toplumsal cinsiyet rolleri ve beklentileri, eğitim süreçleri ve bireysel kariyer eğilimleri gibi faktörlerin kadın ve erkeklerin bu yetkinliklerini farklı şekillerde etkileyebileceği öngörümüzle çelişmektedir. Literatürde, kadınların iş hayatındaki zorluklar ve ötekileştirilmeleri nedeniyle daha mücadeleci bir duruş sergiledikleri ve bu durumun onların yetkinliklerini artırabileceği belirtilmektedir (Mainiero ve Sullivan, 2005). Spor alanında kadınların kazandıkları haklarla birlikte değişen rolleri ve statüleri, eğitim ve iş dünyasında da benzer bir mücadeleci duruşun sergilenebileceğine işaret etmektedir (Engin, 2024). Bununla birlikte, duygusal farkındalık ve sosyal uyum gibi konularda toplumsal beklentiler doğrultusunda kadınların daha yetkin olacağı (Bar-On, 2006) düşüncesine rağmen araştırmamız bu beklentilerin istatistiksel

olarak anlamlı bir temele sahip olmadığını ortaya koymaktadır. Bulgularımız, cinsiyet temelli yetkinlik farklılıklarının sporcuların çift kariyer yetkinlikleri için geçerli olmadığını göstermektedir. Örneğin, Eagly ve Carli'nin (2004) çalışmalarında kadın liderlerin duygusal zekâ ve sosyal uyum konusunda erkek liderlere göre daha yetkin olduğu belirtilirken, bu çalışma bu tür genellemelerin her durum için geçerli olmadığını göstermektedir. Bu bağlamda, cinsiyet temelli farklılıkların beklenenin aksine ortaya çıkmamasının olası sebepleri üzerinde durmak önemlidir. Eğitim süreçlerindeki cinsiyet nötr yaklaşımların yaygınlaşması, spor dünyasında cinsiyet eşitliği politikalarının artması ve bireysel kariyer hedeflerinin toplumsal cinsiyet rollerinden bağımsız olarak şekillenmesi gibi faktörler bu sonucu etkilemiş olabilir.

Algılanan çift kariyer yetkinliği ile algılanan önemin yaş değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Literatürde bireylerin kariyer yetkinliklerinin yaş ile doğru orantılı olarak geliştiği ifade edilmiştir (Super ve ark., 1996). Ancak, sporcuların çift kariyer yetkinlikleri söz konusu olduğunda, yaşın beklenen etkisi her zaman net olarak gözlemlenememektedir. Aquilina'nın (2013) araştırması bu konudaki karmaşıklığı vurgulamakta ve yaşın, sporcuların kariyer planlaması ve yönetimi üzerindeki etkisinin, birden fazla faktörle etkileşim halinde olduğunu göstermektedir. Bu durum, yaş faktörünün sporcuların çift kariyer yetkinlikleri üzerindeki etkisinin, sadece kronolojik bir sayıdan çok, bireylerin yaşadığı deneyimler, kişisel gelişim ve sosyal çevre gibi çeşitli faktörlerle olan ilişkisi içinde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Araştırmacılar, yaş ile çift kariyer yetkinlikleri arasındaki ilişkiyi anlamak için geniş bir perspektiften yaklaşmalı ve bireylerin yaşamış oldukları kişisel ve profesyonel deneyimlerin yanı sıra sosyal ve kültürel faktörleri de göz önünde bulundurmalıdır. Ayrıca, sporcuların kariyer gelişimini desteklemek için yaşa özgü stratejilerin geliştirilmesi ve uygulanması, onların hem sportif hem de profesyonel alanlarda başarılı olmalarını sağlamak adına kritik bir öneme sahiptir. Bu stratejiler, sporcuların her yaşta karşılaşılabilecekleri benzersiz zorluklara ve fırsatlara uygun olmalıdır.

Eğitim düzeyi değişkenine göre incelendiğinde, algılanan yetkinlik ve algılanan önemin eğitim düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bu bulgular, literatürde eğitim seviyesinin bireylerin kariyer beklentileri, planlama yetenekleri ve sosyal beceriler üzerinde genellikle olumlu etkileri olduğunu belirten önceki araştırma sonuçlarıyla çelişmektedir (Super, 1990; Savickas, 2005). Beklenenin aksine, bu durumun birkaç olası sebebi üzerinde durulabilir. İlk olarak, sporcuların eğitim seviyeleri yükseldikçe, çift kariyer yetkinliklerinin artacağı varsayımı, sporcuların yaşadığı bireysel zorluklar ve onların ihtiyaçları nedeniyle doğru olmayabilir. Sporcuların yoğun antrenman ve yarışma programları, akademik eğitimlerine yeterince zaman ayıramamalarına yol açabilir (Wylleman ve ark., 2013). Bu da, eğitim seviyesinin çift kariyer yetkinlikleri üzerinde beklenen etkiyi göstermemesine neden olabilir. İkinci bir sebep olarak, sporcuların eğitim alırken aynı zamanda spor kariyerlerini sürdürme konusunda karşılaştıkları zorluklar,

eğitim düzeyinden bağımsız olarak benzer olabilir. Bu durum, eğitim seviyesine göre sporcuların çift kariyer yetkinliklerinde anlamlı bir farklılık bulunmamasına yol açabilir. Ayrıca, sporcuların çift kariyer yetkinlikleri konusunda özel destek ve kaynaklara erişiminin sınırlı olması (Stambulova ve Ryba, 2013) da eğitim seviyelerinin beklenen etkisini sınırlayan bir diğer faktör olabilir. Üçüncü olarak, çift kariyer yetkinlikleri becerilerinin gelişimi için gerekli olan destekleyici ortamların eksikliği veya bu konudaki farkındalığın düşük olması (Henriksen ve ark., 2010) da eğitim seviyesinin etkisini azaltmış olabilir. Sporcuların akademik başarılarına yönelik destekleyici programların ve politikaların yetersizliği, eğitim seviyesinin bu beceriler üzerindeki potansiyel etkisini gölgeleyebilir. Sonuç olarak, bu çalışmanın bulguları, sporcuların çift kariyer yetkinliklerinin geliştirilmesinde eğitim seviyesinin tek başına belirleyici bir faktör olmadığını göstermektedir. Bu nedenle, sporcuların hem akademik hem de spor kariyerlerinde başarılı olabilmeleri için özel ve hedef odaklı destek programlarının ve politikaların geliştirilmesi önem arz etmektedir. Ancak bu sonuçlar, konu hakkında daha derinlemesine araştırma yapılması gerektiğini ve sporcuların ihtiyaçlarına yönelik daha kapsamlı destek mekanizmalarının tasarlanması gerektiğini de göstermektedir.

Spor türü değişkenine göre yapılan analizlerde, algılanan yetkinlik ve algılanan önemin çift kariyer yönetimi, kariyer planlama, duygusal farkındalık ve sosyal zeka ve uyum alt boyutlarında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Takım sporcularından, bireysel yeteneklerin ötesinde, takımın genel başarısını destekleyecek sosyal beceriler ve iş birliği stratejileri geliştirmeleri beklenir (Smith ve Waddington, 2014; Holt ve ark., 2017). Bu tür beceriler, başarılı bir takım oyuncusu olmanın temel taşlarını oluşturur ve sporcuların hem sosyal destek bulmalarını hem de takım içi uyumu sağlamalarını kolaylaştırır (Stambulova ve Wylleman, 2019). Yani, takım sporlarının doğası gereği, sporcuların takım içi iletişim, ortak hedeflere ulaşma ve takım dinamiklerini yönetme gibi kritik beceriler kazanabilecekleri ifade edilebilir. Takım sporlarının bu özellikleri nedeni ile, çift kariyere yönelik algılanan yetkinlik ve algılanan önem boyutlarında bu çalışmada bireysel sporculardan daha yüksek puan elde edebilecekleri öngörülmüştür. Anlamlı farklılıkların gözlenmemesi, her iki grup sporcuların da kariyer yetkinliği konusunda benzer deneyimler yaşadıklarına işaret etmektedir; bu da onların çeşitli zorluklarla başa çıkabilmek için benzer yetkinlikleri geliştirmiş olabileceklerini düşündürmektedir. Literatürde, sporcuların çift kariyer gelişimine yönelik desteklerin hem bireysel hem de takım sporları için önemli olduğu vurgulanmaktadır (Wylleman ve Lavallee, 2004). Ancak, çalışmamız bu faktörlerin çift kariyer yetkinliği üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olmadığını göstermiştir. Bu nedenle, araştırmanın bulguları, çift kariyer planlaması ve destek hizmetleri konusunda her iki grup sporcu için de bütüncül yaklaşımların benimsenmesi gerektiğini önermektedir. Bütüncül yaklaşımların geliştirilmesi, sporcuların hem spor hem de diğer kariyer hedefleri arasında denge kurmalarını ve her iki alanda da başarıya ulaşmalarını destekleye-

bilir. Sporcular için özelleştirilmiş çift kariyer destek programlarının oluşturulması, onların mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilir. Sonuç olarak, çift kariyer yetkinliği ve gelişimine yönelik politika ve uygulamaların, her türlü sporcuya hitap edecek şekilde kapsamlı ve esnek olması gerektiği vurgulanmalıdır.

Elde edilen verilere göre, akademik başarısı yüksek olan sporcuların, çift kariyer yönetimi, kariyer planlama, duygusal farkındalık ile sosyal zeka ve uyum konularında algıladıkları yetkinlikleri ve bu konulara verdikleri önem akademik başarısı düşük olanlara göre anlamlı olarak daha fazladır. Bu bulgu, akademik başarının, sporcuların çift kariyer yetkinliklerini destekleyici bir faktör olarak önemini vurgulamaktadır (Aquilina, 2013). Bulgularımızın alana yeni bir perspektif getirdiği ve çift kariyer yetkinliğinde akademik başarının rolünü anlamaya katkı sağladığı söylenebilir. Akademik başarının çift kariyer yönetimi ve planlaması üzerindeki etkisinin anlaşılması, sporcuların hem akademik hem de profesyonel kariyerlerini destekleyecek stratejilerin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca, akademik başarısı daha düşük sporcuların çift kariyer yetkinliği puanları daha düşük olduğu için, özellikle akademik başarısı düşük sporcuların çift kariyer yetkinliklerini artırmaya yönelik uygulamalar planlanıp gerçekleştirilebilir.

Algılanan yetkinliğin çift kariyer yönetimi, kariyer planlama ve sosyal zeka ve uyum boyutlarında, 10 yıl ve üzeri spor deneyimine sahip olanların 1-5 yıl deneyime sahip olanlara göre daha yüksek puanlar aldığı tespit edilmiştir. Bunun nedeni, bu bireylerin uzun süreli spor deneyimlerinden kaynaklanan bir dizi beceri ve deneyime dayandırılabilir. İlk olarak, uzun süreli spor yapmak, bireylerde hedef belirleme, zaman yönetimi ve önceliklendirme gibi becerilerin gelişimini teşvik eder (Ericsson ve ark.,1993). Bu beceriler, çift kariyer yönetiminde de kritik öneme sahiptir çünkü bireyin hem akademik hem de spor alanındaki hedeflerine ulaşması için gerekli olan disiplin ve planlama yeteneğine de katkı sağlayabilir. İkinci olarak, rekabetçi spor ortamlarında bulunmak, sporcuların stres yönetimi ve duygusal dayanıklılık gibi beceriler kazanmasına yardımcı olur. Uzun yıllar boyunca spor yapmış olan bireyler, bu tür zorluklarla başa çıkma konusunda daha fazla deneyime sahip olur. Bu beceriler, çift kariyer sürecinde karşılaşılan zorluklarla etkili bir şekilde başa çıkabilmeyi sağlayabilir. Uzun yıllar spor yapan bireyler, takım çalışması, liderlik ve iletişim becerileri gibi sosyal yetkinlikler konusunda daha gelişmiş olabilir (Jones ve Lavallee, 2009; Trottier ve Robitaille, 2014). Bu yetkinlikler, çift kariyer yönetiminde başarı için önemli olan işbirliği ve ağ oluşturma fırsatlarını artırabilir. Bu nedenlerle, 10 yıl ve üzeri spor deneyimi olan sporcuların çift kariyer yetkinliklerinde daha yüksek puanlar alması, bu uzun süreli bağlılık ve deneyimin getirdiği disiplin, duygusal dayanıklılık, sosyal beceriler ve profesyonel ağ oluşturma yeteneklerinin bir sonucu olarak görülebilir. Bu becerilerin, hem spor hem de akademik veya profesyonel kariyerlerde başarıya ulaşmak için gerekli olan temel yetkinlikler arasında olduğu söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Elde edilen bulgulara göre sporcuların çift kariyer yetkinliklerine sahip olma algılarının ve çift kariyer yetkinliğine verdikleri önemin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve spor türü değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öte yandan akademik başarı ve spor deneyimine göre ise anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Sporcuların hem akademik hem de profesyonel kariyerlerinde başarılı olabilmeleri için, demografik faktörlerin onların çift kariyer yetkinliklerini nasıl etkileyebileceği ve bu etkilerin nasıl yönetilebileceği konusunda derin bir anlayışa ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu araştırmadaki veriler ölçeklerden elde edilen bulgulara dayanmaktadır. İleride yapılacak araştırmalarda görüşme veya gözlem yöntemi kullanılarak konu daha derinlemesine incelenebilir. Araştırmada elde edilen bulgular çift kariyer yetkinliklerini sporcuların perspektifinden incelemektedir. Bu nedenle, antrenör veya eğitim kurumlarındaki öğretmenler/öğretim elemanlarının bakış açılarına göre de konu ele alınabilir. Ayrıca, bu araştırma kesitsel bir desene sahiptir. Boylamsal araştırmalar ile değişkenler arasındaki ilişkiler daha kapsamlı olarak incelenebilir. Ayrıca, çift kariyer yetkinliği konusu öğrenci-sporcular içinde incelenmiştir. Bu nedenle, sporculuklarının yanında başka bir meslek yapan (öğretmen, antrenör, memur, işçi vb.) sporcuların da çift kariyer yetkinlikleri araştırılabilir. Çift kariyer yetkinliği bu araştırmada ele alınmayan demografik özellikler açısından da incelenebilir.

Sporculara yönelik çift kariyer planlama ve gelişim programlarının tasarlanmasında, akademik danışmanlık ve destek hizmetlerinin güçlendirilmesi önerilmektedir. Bu doğrultuda sporcuların kariyer gelişimini desteklemek için yaşlarına, eğitim düzeylerine ve branşlarının özelliklerine özgü stratejiler geliştirilip uygulanabilir. Onların ihtiyaçlarına yönelik daha kapsamlı destek mekanizmaları tasarlanabilir. Ayrıca, sporcuların hem akademik hem de spor kariyerlerinde başarılı olmalarını sağlayacak bütüncül yaklaşımların benimsenmesi gerekmektedir. Çift kariyer yetkinliğinin spor deneyimi ve akademik başarıya göre değiştiği belirlenmiştir. Sporcuların çift kariyer yetkinliğine yönelik yapılacak uygulamalar özellikle daha az deneyimli ve akademik başarıları daha düşük sporcuları dikkate alınmalıdır. Cinsiyet, yaş ve eğitim düzeyi gibi demografik özelliklere göre çift kariyer yetkinliklerinin anlamlı olarak farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu nedenle, çift kariyer yetkinliğine ilişkin destek programları bu özellikler dikkate alınarak benzer şekilde planlanabilir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makalenin yazarları arasında, çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmanın Tasarlanması (Design of Study): İS(%60), SS(%40)

Veri Toplanması (Data Acquisition): İS(%60), SS(%40)

Veri Analizi (Data Analysis): İS(%60), SS(%40)

Makalenin Yazımı (Writing Up): İS(%60), SS(%40)

Makale Gönderimi ve Revizyonu (Submission and Revision): İS(%60), SS(%40)

KAYNAKLAR

- Aktaş, K. (2015). Genel anlamda kariyer ve kariyer sorunları. *Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi*, 1(1):26-36.
- Alfermann, D., & Stambulova, N. (2007). Career transitions and career termination. In G. Tenenbaum & R.C. Eklund (Eds.), *Handbook of sport psychology* (3rd ed., pp.712-736). <https://doi.org/10.1002/9781118270011.ch32>
- Aquilina, D. (2013). A study of the relationship between elite athletes' educational development and sporting performance. *The International Journal of the History of Sport*, 30(4), 374-392. <https://doi.org/10.1080/09523367.2013.765723>
- Atlı, K., Karadağ, Ö., & Mirzeoğlu, A. D. (2022). Voleybol antrenörlerinin meslek etiği davranışlarına ilişkin antrenör ve sporcu görüşlerinin karşılaştırılması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 27(3), 171-188. <https://doi.org/10.53434/gbesbd.1096474>
- Baker, J., Cote, J., & Abernethy, B. (2003). Sport-specific practice and the development of expert decision-making in team ball sports. *Journal of Applied Sport Psychology*, 15(1), 12-25. <https://doi.org/10.1080/10413200305400>
- Bar-On, R. (2006). The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). *Psychothema*, 18, suppl., 13-25.
- Baron-Thiene, A., & Alfermann, D. (2015). Personal characteristics as predictors for dual career dropout versus continuation—A prospective study of adolescent athletes from German elite sport schools. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 42-49. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2015.04.006>
- Bozjiğit, E., Kılıç, S. K., Erman, Ö., Gürbüz, B. (2022). Sporcu öğrenci kariyer farkındalığı envanteri: faktör yapısı ve demografik farklılıklar. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 237-251. <https://doi.org/10.25307/jssr.1083533>
- Chuan, C., Yusof, A., & Shah, P. (2012). Sports involvement and academic achievement: A study of Malaysian University athletes. *International Education Studies*, 6(2), 12-21. <https://doi.org/10.5539/ies.v6n2p12>
- Comeaux, E., & Harrison, C. K. (2011). A conceptual model of academic success for student-athletes. *Educational Researcher*, 40(5), 235-245. <https://doi.org/10.3102/0013189X11415260>
- Cosh, S., & Tully, P. J. (2015). Stressors, coping, and support mechanisms for student athletes combining elite sport and tertiary education: Implications for practice. *The Sport Psychologist*, 29(2), 120-133. <https://doi.org/10.1123/tsp.2014-0102>
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2017). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Sage Publications.
- Cutler, B. A., & Dwyer, B. (2020). Student-athlete perceptions of stress, support, and seeking mental health services. *Journal of Issues in Intercollegiate Athletics*, 21(3), 185-200.
- De Brandt, K. (2017). *A holistic perspective on student-athletes' dual career demands, competencies, and outcomes*. Doctoral Dissertation, Vrije Universiteit, Brussel.
- De Brandt, K., Wylleman, P., Torregrossa, M., Defruyt, S., & Van Rossem, N. (2017). Student-athletes' perceptions of four dual career competencies. *Revista de Psicología Del Deporte*, 26(4), 28-33.
- De Brandt, K., Wylleman, P., Torregrossa, M., Schipper-Van Veldhoven, N., Minelli, D., Defruyt, S., & De Knop, P. (2018). Exploring the factor structure of the Dual Career Competency Questionnaire for Athletes in European pupil-and student-athletes. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/1612197X.2018.1511619>
- De Knop, P., Wylleman, P., Van Hoecke, J., De Martalae, K., & Bollaert, L. (1999). A European approach to the management of the combination of academics and elite-level sport. *Perspectives: the interdisciplinary series of physical education and sport science: school sports and competition*, 1, 49-62.
- Eagly, A. H., & Carli, L. L. (2004). Women and men as leaders. İçinde Antonakis, John, Cianciolo, Anna T.; Sternberg, Robert J. (Eds). *The nature of leadership*, (ss.. 279-301). Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications

- EC-European Commission. (2012). EU guidelines on Dual Careers of Athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport. Brussels: EC-European Commission. https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/dual-career-guidelines-final_en.pdf
- Engin, S. G. (2024). Olimpik felsefenin medya yansımaları: Tokyo olimpiyat oyunları ve cinsiyet eşitliği. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 1-14. <https://doi.org/10.47525/ulasbid.1379882>
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), 363-380. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.100.3.363>
- Freeman, P., Coffee, P., & Rees, T. (2011). The PASS-Q: The perceived available support in sport questionnaire. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 33(1), 54-74. <https://doi.org/10.1123/jsep.33.1.54>
- Fuchs, P. X., Wagner, H., Hannola, H., Niemisalo, N., Pehme, A., Puhke, R. & Guidotti, F. (2016). European student-athletes' perceptions on dual career outcomes and services. *Kinesiology Slovenica*, 22(2), 31-48.
- Harrison, G. E., Vickers, E., Fletcher, D., & Taylor, G. (2022). Elite female soccer players' dual career plans and the demands they encounter. *Journal of Applied Sport Psychology*, 34(1), 133-154. <https://doi.org/10.1080/10413200.2020.1716871>
- Henriksen, K., & Mortensen, J. (2014). Reality and dreams: A comparison of elite athletes' experienced career paths with young talented athletes' imagined career paths. *Scandinavian Sport Studies Forum*, 5, 69-91. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2009.10.005>
- Henriksen, K., Stambulova, N., & Roessler, K. K. (2010). Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu. *Psychology of Sport and Exercise*, 11(3), 212-222.
- Holt, N. L., Tamminen, K. A., Tink, L. N., & Black, D. E. (2017). An interpretive analysis of life skills associated with sport participation. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 9(2), 224-240.
- Jones, M. I., & Lavalley, D. (2009). Exploring the life skills needs of British adolescent athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 10(1), 159-167. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2008.06.005>
- Karadağ, D. (2021). *Adölesan sporcularda çift kariyer yetkinliğinin belirleyicileri ve sonuçları* (Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi).
- Karadağ, D., & Aşçı, F. H. (2023). Sporcularda çift kariyer yetkinliği: bireysel ve durumsal faktörlerin rolü. *Spor Bilimleri Dergisi*, 34(1), 42-58. <https://doi.org/10.17644/sbd.1081129>
- Karadağ, D., ve Aşçı, F.H. (2021). "Sporcular İçin Çift Kariyer Yetkinliği Ölçeği" nin Türkçe Uyarlaması. *Türkiye Klinikleri Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 284-91. <https://doi.org/10.5336/sportsoci.2020-79861>
- Karademir, M. B. (2023). Sporcuların sosyal kaytarma algısının performans düzeyleri üzerindeki etkisine yönelik bir araştırma. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 13(3), 587-599.
- Koçak, F., Sönmez, B. Y., & Doğusan, S. N. (2023). Türkiye'de çift kariyer yolunda öğrenci sporcular: eğitim mi spor mu ikilemi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 243-263. <https://doi.org/10.25307/jssr.1231056>
- Kristiansen, E. (2017). Walking the line: How young athletes balance academic studies and sport in international competition. *Sport in Society*, 20(1), 47-65. <https://doi.org/10.1080/17430437.2015.1124563>
- López-Chamorro, J. M., & Simón, J. A. (2018). Monográfico especial. Carreras duales y transiciones deportivas en España: Avances, desarrollo y estado de la cuestión. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, (421). <https://doi.org/10.55166/reefd.vi421.662>
- Mainiero, L. A., & Sullivan, S. E. (2005). Kaleidoscope careers: An alternate explanation for the "opt-out" revolution. *Academy of Management Perspectives*, 19(1), 106-123. <https://doi.org/10.5465/ame.2005.15841962>
- Malina, R. M., Bouchard, C., & Bar-Or, O. (2004). *Growth, maturation, and physical activity*. Human kinetics. <https://doi.org/10.5040/9781492596837>
- Mouratidis, A., & Michou, A. (2011). Perfectionism, self-determined motivation, and coping among adolescent athletes. *Psychology of sport and exercise*, 12(4), 355-367. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2011.03.006>
- Palumbo, F., Fusco, A., Cortis, C., & Capranica, L. (2021). Student-athlete migration: A systematic literature review. *Human Movement*, 22(1), 80-91. <https://doi.org/10.5114/hm.2021.99988>
- Pierce, J., & Delahaye, B. L. (1996). Human resource management implications of dual-career couples. *The International Journal of Human Resource Management*, 7(4), 905-923. <https://doi.org/10.1080/09585199600000163>
- Purdy, D. A., Eitzen, D. S., & Hufnagel, R. (1982). Are athletes also students? The educational attainment of college athletes. *Social Problems*, 29(4), 439-448. <https://doi.org/10.2307/800032>
- Rankapuge, J. K. K. & Jayasinghe, J. A. C. B. (2015) 'Impact of work-life balance on employee engagement of dual career couples in the banking sector', *Proceedings of the 2nd HRM Student Research Symposium, Department of Human Resource Management, Faculty of Commerce and Management Studies, University of Kelaniya, Sri Lanka*, p.19.
- Reints, A. (2011). *Validation of the holistic athletic career model and the identification of variables related to athletic retirement*. Doctoral Dissertation, Vrije University, Brussel.
- Rothschild-Checrone, E., Gravelle, F., Dawson, D., & Karlis, G. (2012). Balancing academic and athletic time management: A qualitative exploration of first year student athletes' university football experiences. *Loisir et Société/Society and Leisure*, 35(2), 243-261. <https://doi.org/10.1080/07053436.2012.10707843>

- Saarinen, M., Ryba, T. V., Ronkainen, N. J., Rintala, H., & Aunola, K. (2020). 'I was excited to train, so I didn't have problems with the coach': dual career athletes' experiences of (dis) empowering motivational climates. *Sport in Society*, 23(4), 629-644. <https://doi.org/10.1080/17430437.2019.1669322>
- Savickas, M. L. (2005). The theory and practice of career construction. *Career development and counseling. Putting Theory and Research to Work*, 1, 42-70.
- Sekaran, U. (1983). Factors influencing the quality of life in dual-career families. *Journal of Occupational Psychology*, 56(2), 161-174. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8325.1983.tb00124.x>
- Simons, H., & Van Rheenen, D. (2000). Noncognitive predictors of student athletes' academic performance. *Journal of College Reading and Learning*, 30(2), 167-181. <https://doi.org/10.1080/10790195.2000.10850094>
- Singh, A. (2016). Role of work role stress in mental health: A comparative study of dual career teachers couple. *Journal of Psychosocial Research*, 11(1), 87-95.
- Smith, M., & Waddington, I. (2014). *Social psychology in sport and exercise: Linking theory to practice*. Palgrave Macmillan.
- Stambulova, N. (2010). Counseling athletes in career transitions: The five-step career planning strategy. *Journal of Sport Psychology in Action*, 1(2), 95-105. <https://doi.org/10.1080/21520704.2010.528829>
- Stambulova, N. B., & Ryba, T. V. (Eds.). (2013). *Athletes' careers across cultures* (Vol. 288). London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203545683>
- Stambulova, N. B., & Wylleman, P. (2019). Psychology of athletes' dual careers: A state-of-the-art critical review of the European discourse. *Psychology of Sport and Exercise*, 42, 74-88. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.11.013>
- Stambulova, N. B., Engström, C., Franck, A., Linnér, L., & Lindahl, K. (2015). Searching for an optimal balance: Dual career experiences of Swedish adolescent athletes. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 4-14. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2014.08.009>
- Stambulova, N., Alfermann, D., Statler, T., & Côté, J. E. A. N. (2009). ISSP position stand: Career development and transitions of athletes. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 7(4), 395-412. <https://doi.org/10.1080/1612197X.2009.9671916>
- Steinberg, L. (2014a). *Adolescence* (10th Edition). New York: McGraw Hill.
- Steinberg, L. (2014b). *Age of opportunity: Lessons from the New Science of Adolescence*. New York: Houghton Mifflin Harcourt.
- Super, D. E. (1990). A life-span, life-space approach to career development. In D. Brown, L. Brooks, & Associates (Eds.), *Career choice and development* (2nd ed., pp. 197-261). San Francisco: Jossey-Bass.
- Super, D. E., Savickas, M. L., & Super, C. M. (1996). The life-span, life-space approach to careers. In D. Brown, L. Brooks, & Associates (Eds.), *Career choice and development* (3rd ed., pp. 121-178). San Francisco: Jossey-Bass.
- Şenol, D., & Taş, S. (2020). Çocukluğa yönelik sosyolojik teorilerin paradigma düzeyinde sınıflandırılması. *EKEV Akademi Dergisi*, 8(3), 185-202. <https://doi.org/10.17753/Ekev1532>
- Tekavc, J., Wylleman, P., & Erpič, S. C. (2015). Perceptions of dual career development among elite level swimmers and basketball players. *Psychology of Sport and Exercise*, 21, 27-41. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2015.03.002>
- Trottier, C., & Robitaille, S. (2014). Fostering life skills development in high school and community sport: A comparative analysis of the coach's role. *The Sport Psychologist*, 28(1), 10-21. <https://doi.org/10.1123/tsp.2012-0094>
- Urhan, Ş., & Fişne, M. (2022). Çift kariyer yapan milli sporcu öğrencilerin yaşadıkları problemlerin incelenmesi. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 59-67.
- Uysal, H. (2022). *E-sporcuların e-öğrenme tutumları ile çift kariyer yetkinlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi).
- Van Rens, F. E., Ashley, R. A., & Steele, A. R. (2019). Well-being and performance in dual careers: The role of academic and athletic identities. *The Sport Psychologist*, 33(1), 42-51. <https://doi.org/10.1123/tsp.2018-0026>
- Wittmer, J., Bostic, D., Phillips, T. D., & Waters, W. (1981). The personal, academic, and career problems of college student athletes: Some possible answers. *The Personnel and Guidance Journal*, 60(1), 52-55. <https://doi.org/10.1002/j.2164-4918.1981.tb00640.x>
- Wolf-Wendel, L., Twombly, S. B., & Rice, S. (2004). *The two-body problem: Dual-career-couple hiring practices in higher education*. JHU Press.
- Wylleman, P., & Lavallee, D. (2004). A developmental perspective on transitions faced by athletes. *Developmental sport and exercise psychology: A Lifespan Perspective*, 507-527.
- Wylleman, P., De Brandt, K., & Defruyt, S. (2017). GEES handbook for dual career support providers (DCSPs). *Recuperado de* https://kics.sport.vlaanderen/topsport/Documents/170301_GEES_Handbook_for_dual_career_support_providers.pdf.
- Wylleman, P., Reints, A., & De Knop, P. (2013). A developmental and holistic perspective on athletic career development. In P. Sotiropoulos & V. De Bosscher (Eds.), *Managing high performance sport* (pp. 159-182). New York, NY: Routledge.